CIVIC ACTION TEAMS

Pakistan Coronavirus CivActs Campaign

بليٽن# 05

٢٠٢٠_١١_٠٦

ڪورانا وائرس وبائي مرض جهڙي صورتحال غلط اطلاعون افونهون ۽ ڪوڙيون خبرون جي ڪري معاشري ۾ جهيڙي جو سبب ٿي سگهي ٿو. جهڙوڪ پاڪستان ۾ ڊينگي بخار ٻوڏ ۽ زلزلو جي ڪري ٿيڻ وارو نقصان قومي سطع تي ڏٺو آهي وبا پکڙجڻ سان گڏوگڏ ڏسڻ ۾ اچي ٿو ته ڪوڙيون خبرون ڪهاڻيون ۽ غلط افواهون پکڙجن ٿيون جنهن ڪري معاشرو بدا مئي هو شڪار ٿئي ٿو غير تصد يق شدهه معلومات جو پکڙجڻ معاشوعه ۾ جهڙو جو سبب ٿي سگهي ٿو.

اهن صورت حال ڪي مد نظر رکندي يورپين يونيئن جي مالي تعاون ۽ دي ايشياء فائونڊيشن (ٽي آي ايف) پاڪستان جي ٽيڪنيڪل تعاون سان اڪائونٽيبيلٽي ليب پاڪستان (اي ايل پي) جي طرفان ڪورونا وائرس سيوايڪٽس مهم (سي سي سي). ان مهم جو منعقد غلط بياٽي ڪي ختم ڪرڻ، باقاعده سان حقن جي ڪوجنا جاچ پڙتال ڪرڻ ڊيٽا ڪي ترتيبوار ڪرڻ ۽ هر هفتي معلوماتي بلبس / خبرن ڪي تيار ڪرڻ لاءِ مجازي شڪلن ڪي گهرائٽو آهي. ان خبرن ۾ اهم حڪومتي فيصلي ورچوئل مواد، ڪميونٽي جي لاءِ تصديق شدهه جا ڻ، صحيح معاملات ۽ صحت ٻين امور جي متعلق سوالات ۽ افواهن ڪي شامل ڪيو ويندو. ان جو مقصد اهو آهي ته پاڪستان ۾ سبب ڪان وڌيڪ ڪمزور گروين ۾ سجاگ پيدا ٿئي. جنهن ۾ خاص طور تي خيبر پختواه ۽ سندهه تي توجه ڏني وجي ٿي. ان خبرن جو اردو ۽ سندهي ۾ ترجمو ڪيو ويندو ۽ پشتو ۾ آڊيو ان گڏ هفتي وار شايع ڪيو ويندو انهن ڪي اسٽيڪ هولڊرن، مقامي حڪومت جي رهنمائن، ميڊيا سي اي اوز، ٻيو مينٽيرين آرگنائيز ۽ ٻين سان شيئر ڪيو ويندو هڪ ويب پيج به هوندو . جنهن ڪي سوشل ميڊيا تي وڏي پيماني تي شيئر ڪيو ويندو ۽ مقامي ڪميونٽي ريڊيو اسٽيشنون تي به ڏيڪاريو ويندو.

پاڪستان ۾ COVID-19 جي موجوده صورتحال

مڪمل وصولي	مڪمل موت	مڪمل فعال ڪيس	مڪمل تصديق ٿيل ڪيسَس
317,086	6,923	16,242	340,251

ريڪوريز	موت	فعال ڪيس	تصديق ٿيل ڪيسَ	صوبے
3505	107	960	4572	ڪاشمي
15660	152	221	16033	بلوچستان
4070	92	170	4332	گليگٽ بالٽيسن
18570	231	2166	20967	اسلام آباد
37866	1287	995	40148	پشاور
97549	2390	5917	105856	پنجاب
139886	2664	5813	148343	سنڌ

ذريعو: http://covid.gov.pk/stats/pakistan

يورپئین یونئین کے معالی تعاون سے

accountabilitylab PAKISTAN

The Asia Foundation

اس اشاعتی مواد کو یورپئین یونئین کے مالی تعاون سے ممکن بنایا گیا ہے۔ تاہم، اس کے مندرجات کی ذمہ داری مکمل طور پر اکاؤنٹیبلٹی لیب پاکستان کے سر ہے، اور ضروری نہیں کہ یورپئین یونئین اس میں پیش کئے گئے خیالات سے متفق ہو۔

حقيقت

افواهه

ڪورونا وائرس جي ڪري ڪجهه غلط ڳالهيو جيڪي قومي ۽ دنيان ليول تي ڪجهه مهينن کان پکڙجي رهيون آهن.
.انهن مان ڪجه افواهون وڏيڪ تيزي سان پکڙجن ٿيون. جيئن ته

افواهه

ڪورونا وائرس کي روڪڻ ۽ ان جي علاج ۾ اينٽي بايوٽڪ وڏي اثرائتي ثابت ٿي آهي

ڪرونا هڪ وائرس جي ڪري آهي، نه ئي بيڪٽيريا جي ڪري. اينٽي بايوٽيڪٽس صرف بيڪٽيريا جي انفيڪشن کي روڪڻ ۾ اثرائتو آهن، تنهن ڪري ڪرونا وائرس جو علاج ڪرڻ لاءِ استعمال نه ٿي سگهندو آهي. ڪرونا وائرس سان گڏوگڏ ڪجهه مريض بيڪٽيريل انفيڪشن جو شڪار ٿين ٿا، جهڙوڪ نمونيا. انهي صورتحال ۾، ڊاڪٽر مريض جي بڪٽيريل انفيڪشن جي علاج لاءِ اينٽي بايوٽڪ دوائون ڏيئي سگهي ٿو، پر انهيءَ مان ڪورونا وائرس جو علاج ممڪن ناهين.

حقيقت

وڻ سان ساهه کڻ ۾ ڪورونا وائرس جو علاج يا بچاءُ ممڪن ناهين

جڏهن توهان کي زڪام يا سردي محسوس ٿئي ته ان دوران اسٽيم ٿيراپي علاج سان بلغم کي ختم ڪرڻ ۾ مدد ملندي آهي پر ان کي موئثر ثابت ڪرڻ جي لاءِ ڪائي سائنسي مطالعو يا تحقيق موجود نه آهي. اصل ۾ ، گرم ٻاڦ کي وڌيڪ وڻ سان توهان جي ساهه جي نلين کي نقصان ٿي سگهي ٿو، تنهنڪرياهو صرف احتياط سان ٿيڻ گهرجي.

افواهه

ڪي ڪائڻ سان ڪورونا وائرس جي انفيڪشن کي روڪڻ ۾ مدد ملندي آهي

ادرڪ هڪ صحتمند کاڌو آهي جيڪو اينٽي مائڪروبيل مخالف آهي ۽ ان ۾ مائڪرو بيڪٽريل خاصيتون آهن: ادرڪ ۾ اهي مرڪب آهن جيڪي توهان جي مدافعتي نظام کي بهتر بنائين ٿا ، جيڪي توهان کي ڪجهه وائرس ، جهڙوڪ عام سردي ، کان بچائڻ ۾ مدد ڪري سگهن ٿا تنهن ڪري ، في الحال ڪوبه سائنسي ثبوت ناهي ته ادرڪ کائڻ وارا ماڻهو ڪورونا وائرس جي انفيڪشن کان بچي سگهي

.ذريعو: ڊبليو ايڃ او ، سائنسي آمريڪي ، اين پي آر

يورپيئن يونئين کے معالی تعاون سے

accountabilitylab PAKISTAN

The Asia Foundation

اس اشاعتی مواد کو یورپئین یونئین کے مالی تعاون سے ممکن بنایا گیا ہے۔ تاہم، اس کے مندرجات کی ذمہ داری مکمل طور پر اکاؤنٹیبلٹی لیب پاکستان کے سر ہے، اور ضروری نہیں کہ یورپئین یونئین اس میں پیش کئے گئے خیالات سے متفق ہو۔

پاڪستاني عورتون جي مسئلن کي منهن ڏيڻ ۽ عورتن جي خلاف تشدد جي رپورٽ ڪيئن ڪري سگهجي ٿي؟

لاڪ ڊائون سان گڏ گهريلو تشدد جو هڪ غير متوقع بيماري جنم ڏني آهي، جيڪو پاڪستان جي ڪيترن ئي گهرن ۾ ٿي رهيو آهي، ۽ اڪثر ماڻهن ان شيءَ ڪان واقف نه هيا. سسٽين ايبل سوشل ڊولپمينٽ آرگنائزيشن (ايس ايس ڊي او) جي مطابق ، لاڪ ڊائون جي مدت (**مارچ کان مئي** 2020) جي دوران پاڪستان ۾ عورتن تي تشدد جي واقعات ۾ **200** فيصد اضافو ٿيو آهي. حڪومتي اهلڪارن صرف پنجاب جي مشرقي صوبي ۾ لاڪ ڊائون دوران گهريلو تشدد ۾ **25** سيڪڙو اضافي جي اطلاع ڏني، **مارچ ۽ مئي 2020** جي دورانيه ۾ **3217 واقعن جي رپورٽ ٿي** (ڊي ڊبليو نيوز). پاڪستان ۾ ڪورونا وائرس دوران گهريلو تشدد جي وڌندڙ شرح کي نظر ۾ رکندي ڪجهه قدم متعارف ڪرايا ويا آهن.

انساني حقن جي پاڪستان واري وفاقي وزارت (ايم ايچ ايچ آر) لاڪ ڊائون دوران گهريلو تشدد جي واقعن جي رپورٽ لاءِ 1099 هيلپ لائن متعارف ڪرائي وئي آهي. گڏيل قومن جي پاپوليشن فنڊ ۽ روزانو پاڪستان ۾ **تشدد کي منهن ڏيڻ واري عورتن جي لاءِ روزاني نفسياتي خدمات فراهم** ڪئي آهي. اسلام آباد ۾ قائم هڪ اين جي اوز هر روز جي مطابق هيلپ لائن ذريعي ڪورونا وائرس قرنطنيا جي دوران تشدد کي منهن ڏيڻ لاءِ عورتن ۽ ڇوڪرين سان بدسلوڪي جي صورتحال ۾ مدد لاءِ شروع ڪئي وئي. انهيءَ دوران عورتن ۽ ٻارن جي ضرورتن تي به خاص توجهه ڏنو ويندو. ”لاڪ ڊاؤن دوران ، **910 عورتن ۽ 802 مردن** کي روزاني صلاح مشوري واري هيلپ لائن (ماشبل پاڪستان) جي طرفان نفسياتي مدد ملي آهي. هيلپ لائن 03041111741، **صبح 8 کان رات 10** بجي تائين،

ڪرونا وائرس جي ايس او اپيز جي خلاف ورزي ڪندڙن کي (NCOC) کي ڪيئن اطلاع ڪريسگهجي ٿو:

پاڪستان ۾ ڪرونا وائرس جي وڌندڙ شرح کي مدنظر رکندي **(گزيل 24 ڪلاڪن ۾1313 ڪيس)** ، ايس او پيز جي مسلسل خلاف ورزين سان گڏ ، وفاقي وزير اسد عمر هڪ واٽس ايپ نمبر **(03353336262)** متعارف ڪرايو آهي جنهن جي ذريعي عوام سڌي طرح قومي سطح تي انهن خلاف ورزين جي رپورٽ ڪري سگهي ٿو. ڪمانڊ اينڊ ڪنٽرول سينٽر (اين سي او سي) جي مطابق ، جيڪڏهن توهان کي اهڙي ڪنهن خلاف ورزي کي منهن ڏيڻو ٿيو پوي، ته هيٺيان قدم کڻي اين سي او سي کي رپورٽ ڪيو.

1. ايس او پيز جي خلاف وزي ڪرڻ واري جي تصوير وٺو، مثال طور
   - ماسڪ نه پائڻ
   - سماجي فاصلو برقرار نه رکڻ
   - عوامي هنڌن تي وڏيڪ هجوم
2. خلاف ورزي جي مختصر وضاحت لکو.
3. پيغام ۾ هنڌ ، تاريخ ۽ وقت سان گڏوگڏ تحصيل / ضلعو / شهر وغيره.
4. آخرڪار ، تصوير ان جي جڳهه ، تاريخ ۽ وقت سان گڏ ، ۽ واقعن جو مختصر اڪائونٽ WhatsApp نمبر **03353336262 (0335333NCOC)** ڏانهن

جيڪڏهن توهان ايس او پيز جي ڪنهن به خلاف ورزي جي ڇاڻ نٿا رکو ، مهرباني ڪري اين سي او سي(NCOC) جي ويب سائيٽ تان معلومات حاصل ڪيو. جتي عوامي جڳهن ۽ واقعن لاءِ سيني ايس او پي جي هدايتن تي تفصيلي دستاويز موجود آهن. انهي ۾ مذهبي گڏجاڻين ، وڏين گڏجاڻين ، شادي هالز ، تعليمي ادارن ، هوائي اڏن ، بيوٽي پارلر ، پارڪ ، ريسٽورنٽ وغيره جا تفصيل شامل آهن.

يورپيئين يونئين کے معالی تعاون سے

اس اشاعتی مواد کو یورپئین یونئین کے مالی تعاون سے ممکن بنایا گیا ہے۔ تاہم، اس کے مندرجات کی ذمہ داری مکمل طور پر اکاؤنٹیبلٹی لیب پاکستان کے سر ہے، اور ضروری نہیں کہ یورپیئین یونئین اس میں پیش کئے گئے خیالات سے متفق ہو۔

جيڪڏهن ڪو پاڪستاني دبئي جو سفر ڪري رهيو آهي، ته انهي ڳالهه کي يقيني بڻائي ته سفر ڪندڙوٽ ڪورونا وائرس جي ٽيسٽ تصديق ٿيل هجي.

امارات ايئر لائن اعلان ڪيو آهي ته هو پاڪستان ۾ ڪجهه تصديق ٿيل ليب (سواءِ منظور ٿيل 133 سينٽرن جي لسٽ مان) ڪانسواءِ ڪنهن ليب مان پاڪستاني مسافرن جو ڪورونا وائرس ٽيسٽ قبول نه ڪندي. دبئي لاءِ پاڪستاني مسافرن کي اهو يقين ڊيارڻ گهرجي ته انهن يو اي اي (UAE) جي منظور ٿيل ليبز مان هڪ ٽيسٽ ڪئي وڃي ، ٻي صورت ۾ انهن کي دبئي ۾ داخلا کان روڪي سگهجي ٿو. هيٺ ڏنل سرڪاري منظور ٿيل سهولتون آهن جتان اوهان ٽيسٽ ڪرائي سگهو ٿا.

اسلام آباد	-قومي اداره صحت -پاڪستان انسٽيٽيوٽ آف ميڊيڪل سائنسز
راولپنڊي	-ميڊيڪل يونيورسٽي (هولي فيملي) -بينظير ڀٽو اسپتال -راولپنڊي انسٽيٽيوٽ آف ڪارڊيالوجي
پنجاب	-ايڊز ڪنٽرول پروگرام ۽ هيپاٽائٽس ليب -پنجاب فرانزڪ سائنس ايٽ ليب -جناح اسپتال -پاڪستان ڪڊني ۽ ليور انسٽيٽيوٽ (پي ڪي ايل آئي) -لاهور جنرل اسپتال -اپلائيڊ ماليڪيولر بايولاجي سينٽر (سي اي ايم بي) -(UVAS)، بائيوسٽيٽي ليول -جو پروگرام (بي ايس ايل -3) -انسٽيٽيوٽ آف پبلڪ هيلٿ (IPH)
ڪراچي	ڊائو يونيورسٽي -پنجوني سينٽر برائي سالانه طب ۽ ڊرگ ريسرچ (PCMD) -ڪراچي يونيورسٽي -لياقت نيشنل اسپتال -سول اسپتال -جناح پي جي ميڊيڪل انسٽيٽيوٽ -سنڌ انسٽيٽيوٽ آف يورولوجيشن ۽ پيلانٽيشن (SIUT) -سول اسپتال (اتر) ڪراچي -نيشنل انسٽيٽيوٽ آف بلڊ اينڊ بون ميروٽرانسپلانٽيشن (NIBD)

منظور ليب ٿيل ليب، ملتان ، فيصل آباد ، وزير آباد ، بهاولپور ، ڊي جي خان ، مظفر ڳڙهه ، سرگودها ، سيالڪوٽ ، حيدرآباد ، سيوهڻ ، سکر ، لاڙڪاڻو ، ايبٽ آباد ، سوات ، ڊي آءِ خان ، بنون ، مردان صوابي ، چترال ، گوادر ، ميرپور ،راولاڪوٽ، گلگت ۽ سکردو بين شهرن ۾ (خليج ٽائمز). منظور ٿيل عوامي ٽيسٽنگ سهولتن جي مڪمل فهرست لاءِ ، گورنمينٽ آف پاڪستان جي ويب سائيٽ تيسرڪاري ٽيسٽنگ جي سهولت لاءِ رابطو ڪريو.

يورپيئن يونئين کے معالی تعاون سے

accountabilitylab PAKISTAN

The Asia Foundation

اس اشاعتی مواد کو یورپئین یونئین کے مالی تعاون سے ممکن بنایا گیا ہے۔ تاہم، اس کے مندرجات کی ذمہ داری مکمل طور پر اکاؤنٹیبلٹی لیب پاکستان کے سر ہے، اور ضروری نہیں کہ یورپئین یونئین اس میں پیش کئے گئے خیالات سے متفق ہو۔

آئون ڪٿي آزمائي سگهان تو؟

ملتان
نشتر هسپتال ملتان
نشتر روڊ جسٽس ڪالوني ملتان

راولپنڊي
آرمڊ فورسز انسٽيٽيوٽ آف پتھالوجي
رينج روڊ سي ايم ايچ ڪمپليڪس
راولپنڊي

آسلام آباد
نيشنل انسٽيٽيوٽ آف هيلٿ
پارڪ روڊ چڪ شهزاد اسلام آباد

ايبٽ آباد
پبلڪ هيلٿ ليب ايوب ٽيچنگ
هسپتال مانسهرا روڊ، ايبٽ آباد،
خيبرپختونخوا شاهينه جميل
اسپتال ايبٽ آباد اين 35

پشاور خيبر
ميڊيڪل يونيورسٽيفز 5 حيات
آبادپشاور جي پيحيات آباد
ميڊيڪل ڪمپليڪسفيز4
فيز 4 حيات آباد پشاور خيبر
پختونخواه

ڪراچي
آغا خان يونيورسٽي اسپتالاسٽيڊيم روڊ
ڪراچي سول اسپتال
يونيورسٽي ڪيمپس مشن روڊ ڪراچي
DOW ميڊيڪل اسپتال DOW اوجها
ڪيمپس سپارڪو روڊ ڪراچي
اپوزٽ دارالسلام سوسائٽي ڪورنگي
ڪراسنگ ڪراچي

حيدرآباد
لياقت يونيورسٽي آف ميڊيڪل اينڊ
هيلٿ لبرٽي مارڪيٽ، لياقت (LUMHS)
سائنسز
يونيورسٽي اسپتال حيدرآباد ڪٽ قريب
سنڌھ

خيرپور
گهبٽ انسٽي ٽيوٽ آف ميڊيڪلسائنسز
گمبٽ خيرپور سنڌھ

ڪوئٽه
فاطمه جناح اسپتال بهادر آباد،
وحدتڪالوني ڪوئٽه بلوچستان

لاهور
پنجاب ايڊزليب پي، اي،سي، پي
ڪمپليڪس 6 بربوډ روڊ لاهور
شوڪت خانم ميموريل اسپتال
جوهر ٽائون لاهور R-3,M.A
بلاڪ 7A

مزيد شهرن جي باري ۾ چاٽ جي لاءِ هتي
معلومات هاصل ڪري سگهو ٿا.
COVID-19 Health Advisory Platform

ڪورونا وائرس سي اي ايڪٽ مهم توهان ڏانهن لاٿو
احتساب ليب پاڪستان

1. **اسان جو نمبر شامل ڪريو 6146 080 60 27+ رابطي جي طور تي.**
2. **وائسس تي پيغام طور "پاڪستان" لفظ موڪليو.**

WhatsApp ذريعي
اسان جون باقاعده
اپڊيٽ حاصل ڪرڻ

يورپيئن يونئين کے معالی
تعاون سے

accountabilitylab PAKISTAN

The Asia Foundation

اس اشاعتی مواد کو یورپئین یونئین کے مالی تعاون سے ممکن بنایا گیا ہے۔ تاہم، اس کے مندرجات کی ذمہ داری مکمل طور پر اکاؤنٹیبلٹی لیب پاکستان کے سر ہے، اور ضروری نہیں کہ یورپیئن یونئین اس میں پیش کئے گئے خیالات سے متفق ہو۔